[2018] 13 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1193

ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ, ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਮਸ਼ੀਨ ਟੂਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ

ਬਨਾਮ

ਘਨਸ਼ਿਆਮ ਸ਼ਰਮਾ

(ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 856 ਆਫ 2012)

30 ਅਕਤੂਬਰ, 2018

[ਅਭੈ ਮਨੋਹਰ ਸਪਰੇ ਅਤੇ ਇੰਦੂ ਮਲਹੋਤਰਾ, ਜੇਜੇ.]

ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1947:

ਧਾਰਾ 11ਏ – ਸਿਰਫ਼ 240 ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਮ ਕਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ – ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ – ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ – ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ – ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ: ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ ਇੱਕ ਆਮ ਕਾਮੇ ਸੀ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਲਾਭਕਾਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਵਾਪਸੀ ਤਨਖਾਹ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਬਹਾਲੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਗਲਤ ਸੀ – ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੇ ਧਾਰਾ 11ਏ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕਮੁਸ਼ਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ – ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੋਧਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਹਾਲੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਬਦਲੇ, ਇੱਕਮੁਸ਼ਤ 50,000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ – ਕਿਰਤ ਕਾਨੂੰਨ।

ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ

ਰੱਖਿਆ: 1. ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਇੱਕ ਆਮ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਸਾਲ (10.6.1976 ਤੋਂ 30.7.1977) ਤੱਕ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕਈ ਦਹਾਕੇ ਬੀਤ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ 1977 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਭਕਾਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੌਕਰੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11-ਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ ਬਹਾਲੀ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦੇ ਬਦਲੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਇੱਕਮੁਸ਼ਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਪਰਿਣਾਮੀ ਲਾਭਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਬਹਾਲੀ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ। [ਪੈਰਾ 13 ਅਤੇ 14][1196-ਏ-ਸੀ]

2. ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 50,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

- ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ (ਕਰਮਚਾਰੀ) ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਬਦਲੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕਮੁਸ਼ਤ ਰਕਮ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ/ਇੰਟਰਾ ਕੋਰਟ ਅਪੀਲ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਤੱਥ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 16, 17][1198- ਐੱਫ-ਐੱਚ]

ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਫ (ਟ੍ਰੈਫਿਕ) ਭੋਪਾਲ ਬਨਾਮ ਸੰਤੋਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸੀਲ ਅਤੇ ਹੋਰ (2010) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 773; ਸਹਾਇਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿਕਾਸ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਹੋਰ (2013) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 136: [2013] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 679 - 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ।

<u>ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ</u>

(2010) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 773	'ਤੇ ਨਿਰਭਰ	ਪੈਰਾ 15
(2013) 1 ਐਸ.ਸੀ. ਆਰ 679	'ਤੇ ਨਿਰਭਰ	ਪੈਰਾ 15

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 856 ਆਫ਼ 2012

ਰਾਜਸਥਾਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਜੁਡੀਕੇਚਰ, ਡੀ.ਬੀ. ਵਿੱਚ ਜੈਪੁਰ ਵਿਖੇ ਬੈਂਚ ਦੇ 18.12.2007 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ। ਸਿਵਲ ਸਪੈਸ਼ਲ ਅਪੀਲ (ਰਿੱਟ) ਨੰਬਰ 1417 ਆਫ਼ 1997

ਸੁਸ਼ੀਲ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਅੰਕਿਤਾ ਗੁਪਤਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਜੈਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਵਕੀਲ।

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਚੰਦਨ ਰਾਮਮੂਰਤੀ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਲਈ ਵਕੀਲ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ **ਅਭੈ ਮਨੋਹਰ ਸਪਰੇ, ਜੇ.** ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

1. ਇਹ ਅਪੀਲ ਰਾਜਸਥਾਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਜੁਡੀਕੇਚਰ ਦੁਆਰਾ ਡੀ.ਬੀ. ਸਿਵਲ ਸਪੈਸ਼ਲ ਅਪੀਲ (ਰਿੱਟ) ਨੰਬਰ 1417 ਆਫ਼ 1997 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 18.12.2007 ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

2. ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥ ਇੱਕ ਤੰਗ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

3. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਪਨੀ ਹੈ ਜੋ ਕੁਝ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸਨੂੰ ਹੁਣ ਇੱਕ ਬਿਮਾਰ ਕੰਪਨੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

4. ਉੱਤਰਦਾਤਾ (ਕਾਮੇ) ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਨਾਲ 10.06.1976 ਤੋਂ 30.07.1977 ਤੱਕ ਉਸਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਪਲਾਂਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਮ ਸਹਾਇਕ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਉਸਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇੱਕ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 31.07.1977 ਨੂੰ ਉਸਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, 31.07.1977 ਤੋਂ ਉਹ ਹੁਣ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ।

5. ਇਸ ਲਈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਨੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ। ਰਾਜ ਨੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ (ਕਾਮੇ) ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ (ਛੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ "ਐਕਟ") ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ 03.11.1983 ਨੂੰ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ, ਜੈਪੁਰ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ।

6. ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹਵਾਲੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। 21.09.1988 ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਦੁਆਰਾ, ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹਵਾਲਾ ਦਾ ਜਵਾਬ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ।

7. ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

8. ਅਪੀਲਕਰਤਾ (ਮਾਲਕ-ਕੰਪਨੀ) ਨੇ ਦੁਖੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। 17.09.1997 ਦੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ (ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ) ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

9. ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ (ਕਰਮਚਾਰੀ) ਨੇ ਦੁਖੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੰਟਰਾ ਕੋਰਟ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

10. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਸ਼ੀਲ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

11. ਇਸ ਲਈ ਛੋਟਾ ਸਵਾਲ, ਜੋ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਉੱਠਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ।

12. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਘੋਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੱਦ ਤੱਕ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਸੋਧ ਕੇ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

13. ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਇੱਕ ਆਮ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਸਾਲ (10.6.1976 ਤੋਂ 30.7.1977) ਤੱਕ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਆਮ ਸੀ।

14. ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕਈ ਦਹਾਕੇ ਬੀਤ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ 1977 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਭਕਾਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੌਕਰੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11-ਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ, ਬਹਾਲੀ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦੇ ਬਦਲੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਇੱਕਮੁਸ਼ਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਸਾਰੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਲਾਭਾਂ ਨਾਲ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ।

15. ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਲੱਖਣ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜੋ ਕਿ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸੀ (ਸਿਰਫ਼ 240 ਦਿਨ) ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ 1977 ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਭ ਲਈ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਇੱਕ ਢੁਕਵਾਂ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਕਿਰਤ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਇੱਕਮੁਸ਼ਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਲਾਭਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲੀ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਕਿਰਤ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11-ਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਵੀ ਇਹੀ ਵਿਚਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। (ਦੇਖੋ- ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਫ (ਟ੍ਰੈਫਿਕ) ਭੋਪਾਲ ਬਨਾਮ ਸੰਤੋਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸੀਲ (2010) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 773 ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿਕਾਸ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਗੀਤਮ ਸਿੰਘ (2013) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 136)।

16. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸੋਧਦੇ ਹੋਏ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ (ਕਰਮਚਾਰੀ) ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਬਦਲੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ 50,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਇੱਕਮੁਸ਼ਤ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰੇ।

17. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਕੇਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ/ਇੰਟਰਾ ਕੋਰਟ ਅਪੀਲ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਤਨਖਾਹ ਰਾਹੀਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਤੱਥ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਹੈ।

ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ, ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਮਸ਼ੀਨ ਟੂਲਸ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਘਨਸ਼ਿਆਮ ਸ਼ਰਮਾ [ਅਭੈ ਮਨੋਹਰ ਸਪਰੇ, ਜੇ.]

18. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ 50,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

19. ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀ(ਆਂ), ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਕਲਪਨਾ ਕੇ. ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(ਦਿਵਾਕਰ ਜੋਤੀ ਐਡਵੋਕੇਟ)